

Dosarul nr. 2ra-997/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud.N.Lupașcu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A.Danilov, I. Cotruță, I.Secieru)

Î N C H E I E R E

26 august 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Mariana Pitic
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursurilor depuse de către Maria Romandaș și
avocații săi Mihai Stăvilă și Pavel Zamfir,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Maria
Romandaș împotriva lui Alexandru Romandaș cu privire la rezoluțiunea
contractului de donație și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 3 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La data de 3 august 2018 Maria Romandaș a depus cerere de chemare în
judecată împotriva lui Alexandru Romandaș cu privire la rezoluțiunea contractului
de donație și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că în calitate de donator a donat nepotului său
Alexandru Romandaș bunul imobil, apartamentul nr. 2 din str. Xxxx Xxxxxx nr.
2/1 din mun. Chișinău, nr. cadastral xxxxx.xxx.01.xxx, cu suprafața totală de 30,0
m². Contractul de donație a fost încheiat între părți la data de 2 noiembrie 2015,
fiind autentificat de către notarul public Corina Zara și înregistrat cu nr. 2199.

Ulterior, pe parcursul următorilor ani situația reclamantei s-a schimbat
esențial iar din cauza vârstei de 85 de ani, nu-și poate asigura de una singură un trai
decent, fiind pensionară, este slăbită de puteri, xxxxxx și nu dispune de un alt spațiu
locativ, fiind practic boschetară.

A menționat că la moment nu mai este în stare să-și asigure o întreținere
corespunzătoare iar Alexandru Romandaș, la momentul încheierii contractului de
donație i-a promis că va avea grijă de ea, îi va cumpăra îmbrăcăminte,
medicamente, hrană, dar nimic din cele menționate mai sus nu au fost îndeplinite.

A solicitat Maria Romandaș admiterea acțiunii, rezoluțiunea contractului de
donație nr. 2199 din 2 noiembrie 2015 autentificat de către notarul public Corina
Zara și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 26 aprilie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea a fost admisă, s-a rezoluționat contractul de donație nr. 2199 din 2 noiembrie 2015 autentificat de notarul public Corina Zara, prin care Maria Romandaș a donat lui Alexandru Romandaș bunul imobil apartamentul nr. 2 din mun. Chișinău, str. Xxxx Xxxxxx 2/1, nr. cadastral xxxxx.xxx.01.xxx, cu suprafața totală de 30,0 m², s-a încasat de la Alexandru Romandaș în beneficiul Mariei Romandaș suma de 6 495 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată, s-a încasat de la Alexandru Romandaș la bugetul de stat cheltuielile de judecată sub formă de taxa de stat, de care a fost scutită reclamanta în mărime de 3 900 de lei.

Prin decizia din 3 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost admis apelul declarat de Alexandru Romandaș, reprezentat de avocatul Dumitru Barbăscumpă, casată integral hotărârea din 26 aprilie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și s-a pronunțat o nouă hotărâre prin care acțiunea s-a respins ca neîntemeiată.

În favoarea acestei soluții instanța de apel a reținut că deși Maria Romandaș a invocat prevederile normei art. 836 Codul civil, în redacția de până la republicare, nu au fost întrunite condițiile pentru solicitarea rezoluțiunii: starea de imposibilitate de a-și asigura întreținerea corespunzătoare și/sau starea de imposibilitate de a îndeplini obligațiile legale de întreținere față de terți.

Instanța de apel a reiterat că contractul de donație a fost încheiat la data de 2 noiembrie 2015, atunci când Maria Romandaș avea deja o vârstă înaintată (82 ani), iar din înscrisurile privind evoluția pensiei în anii de după donație, s-a stabilit că pensia pe parcursul celor 3 ani de după încheierea contractului a fost în creștere, dar nu în descreștere. La fel, au fost prezentate și înscrisuri medicale, însă, fără a fi depistate careva maladii apărute spontan sau careva factori care radical să agraveze starea sănătății Mariei Romandaș din momentul donației.

Invocarea faptului că, donatarul nu o ajută, nu poate fi reținut ca moment esențial, or nu poate fi confundat contractul de donație cu contractul de înstrăinare a bunului imobil cu condiția întreținerii pe viață.

La 23 ianuarie 2020, avocatul Mihail Stăvilă, în interesele Mariei Romandaș a depus cerere de recurs, concretizată prin cererea din 24 ianuarie 2020 împotriva deciziei din 3 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea cererii de recurs a indicat că la caz urmau a fi aplicate prevederile art. 216 alin. (1) Cod civil, în vigoare la 2 noiembrie 2015 potrivit căruia actul juridic este nul în temeiurile prevăzute de prezentul cod; și prevederile art. 221 alin. (2) Cod civil, actul juridic încheiat cu intenția de a ascunde un alt act juridic, este nul.

A menționat că, starea de nevoie a Mariei Romandaș este demonstrată prin faptul că nu dispune în proprietate de un alt bun imobil, este xxxxxx și are pensie în mărime de 1 696,70 de lei, motiv din care nu își permite un alt adăpost.

A solicitat Mihail Stăvilă, în interesele Mariei Romandaș admiterea cererii de recurs, casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii primei instanțe.

La 27 ianuarie 2020, Maria Romandaș a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 3 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea cererii a indicat că instanța de apel eronat a interpretat și aplicat normele de drept material, precum și eronat a interpretat circumstanțele de fapt a cazului, iar în consecință eronat a aplicat prevederile art. 386 Cod civil.

A solicitat Maria Romandaș admiterea cererii de recurs, casarea integrală a deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii primei instanțe.

La 4 februarie 2020, avocatul Zamfir Pavel, în interesele Mariei Romandaș a depus cerere de recurs, împotriva deciziei din 3 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea cererii de recurs a indicat că concluzia instanței de apel este neîntemeiată și ilegală. Instanța de apel greșit a reținut creșterea treptată în mediu cu 300 de lei, lunar, a pensiei deoarece nu a luat în considerație și creșterea inflației.

A menționat că, practica judiciară în materie denotă că, lipsa celei de-a doua condiții nu prezintă un impediment în rezoluțiunea contractului de donație.

A solicitat avocatul Zamfir Pavel, în interesele Mariei Romandaș admiterea cererii de recurs, casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii primei instanțe.

Examinând admisibilitatea recursurilor, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La 5 iunie 2020, Curtea Supremă de Justiție a expedit în adresa intimatului copia cererii de recurs cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

La 25 august 2020, Alexandru Romandaș, prezentat de avocatul Dumitru Barbăscumpă a depus referință prin care a solicitat de a recunoaște recursul declarat de Maria Romandaș ca fiind inadmisibil.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, examinând temeiurile invocate în cererile de recurs declarate de Maria Romandaș, avocatul Mihai Stăvilă și avocatul Pavel Zamfir în raport cu materialele cauzei civile, consideră că acestea sunt inadmisibile din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 431 alin. (2) din Codul de procedură civilă, asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 3 decembrie 2019, care a fost expedită în adresa participanților la proces prin intermediul oficiului poștal la data de 13 ianuarie 2020 (f.d.149). Astfel, calea de atac în ordine de recurs demarată de avocatul Mihai Stăvilă în interesele Mariei Romandaș la data de 23 ianuarie 2020, de către Maria Romandaș la data de 27 ianuarie 2020 și la data de 4 februarie 2020 de către avocatul Pavel Zamfir în interesele Mariei Romandaș, sunt în interiorul termenului legal.

Examinând temeiurile recursurilor declarate de către Maria Romandaș și avocații săi Mihai Stăvilă și Pavel Zamfir, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursurile drept inadmisibile din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 Codul de procedură civilă.

La caz, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că, argumentele invocate de Maria Romandaș și avocații săi Mihai Stăvilă și Pavel Zamfir în cererile de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei Curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al Codului de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, reieșind din prevederile art. 437 alin.(1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurentei este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelor încălcări esențiale sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

La caz, criticile invocate de Maria Romandaș și avocații săi Mihai Stăvilă și Pavel Zamfir nu pot duce la admisibilitatea recursului, ori acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea amănunțită a motivelor de ilegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor.

Motivarea recursului înseamnă nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată.

Or, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Abordarea recurentului, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul său cu soluția dată de instanța de apel, iar criticile invocate în recurs nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea recursului ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererile de recurs declarate de către Maria Romandaș și avocații săi Mihai Stăvilă și Pavel Zamfir.

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

În asemenea circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursurilor ca fiind admisibile și consideră că, recursurile declarate de Maria Romandaș și avocații săi Mihai Stăvilă și Pavel Zamfir, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În temeiul art. 270, art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 lit. a) și art. 440 Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibile recursurile declarate de Maria Romandaș și avocații săi Mihai Stăvilă și Pavel Zamfir.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,

Judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Mariana Pitic

Nicolae Craiu